

מ"ת 40534/12/19 - מדינת ישראל נגד סמי אעראר, עבדאללה רשק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 40534-12-19 מדינת ישראל נ' אעראר(עציר) ואח'
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
מבקשת מדינת ישראל
נגד ע"י ב"כ עו"ד חגית זכאי סלע
משיבים
1. סמי אעראר (עציר)
2. עבדאללה רשק (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד קטי צווטקוב

החלטה לעניין ראיות לכאורה - המשיב 2 עבירות ומעשים:

העבירות:

- ביום 16.12.19 הוגשה בקשת המדינה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים בעניינם, יחד עם כתב אישום, שלאחר שתוקן ביום 20.01.20, ייחס למשיב עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 וסיוע לרצח, לפי סעיף 300(א) יחד עם סעיף 32(2) לחוק.
- למשיב 1, מר סמי אעראר, ולאחרים שהואשמו בכתב אישום נפרד, מיוחסת עבירה עיקרית של רצח, שהמשיב סייע לכאורה בביצועו לאחר שקשר עם סמי והאחרים קשר לביצוע פשע.

המעשים:

- לפי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה ומסיבות שאינן ידועות לה, קשר סמי קשר עם 4 מעורבים באירוע, טארק, בילאל, חודיפה ובהא (שנרצח ימים מספר לאחר האירוע נשוא האישום), להמית את באסל עאסי. המשיב קשר עימם קשר לפגוע בבאסל.
- חרף האמור בכתב האישום הבהירה התובעת בטיעוניה בפני כי המשיב מואשם בכך שקשר קשר עם האחרים לפגוע בבאסל, אך לאו דווקא להרגו - התביעה אינה יכולה להוכיח את מטרתו של הקשר ואת כוונתו של המשיב, בעת קשירתו של הקשר הנטען.

3. בהתאם לקשר ולצורך קידומו הגיעו המשיבים, טארק ובילאל, ביום 13.9.19 בסמוך לשעה 16:00 בשני כלי רכב, סקודה ואיסוזו, ל"מעבר אליהו" ועברו מישראל לשטחי הרשות הפלסטינית. הארבעה הגיעו לקלקיליה שם פגשו את חודיפה. על פי כתב האישום שוחחו המשיבים עם השלושה שעמם אודות פרטי הקשר ותכנון כיצד ישימו קץ לחייו של באסל. בהמשך שינו טארק, בילאל וחודיפה את התכנית וסיכמו כי ימיתו את באסל, בשעה שחודיפה יסיע אותו מקלקיליה לכפר ברא.
4. סמוך לשעה 18:00, נסעו המשיבים, טארק ובילאל בסקודה ובאיסוזו חזרה מקלקיליה, דרך "מעבר אליהו", לביתו של בהא בג'לג'וליה. כתב האישום מציין את נסיעתם של סמי, טארק ובילאל בסקודה מג'לג'וליה לכפר ברא ובחזרה. בסמוך לשעה 20:00 נסעו השלושה באיסוזו מביתו של בהא בג'לג'וליה לכיוון כפר ברא, כשהם מצוידים באקדח טעון בתחמושת ובכובעים. השלושה טשטשו את זהות האיסוזו וארבו לבאסל בצד הדרך. בסמוך לשעה 20:35 הסיע חודיפה את באסל אל נקודת המארב, שם נורה באסל למוות.
5. לאחר הירי, נמלטו השלושה בנסיעה באיסוזו לכיוון מחלף מורשה.
6. אותה עת, ולפי תכנית הקשר, המתין המשיב בסקודה להגעתם של השלושה למחלף מורשה, על מנת למלטם. טארק ובילאל עברו לסקודה ונסעו יחד עם המשיב לבית אמו של בהא ברחוב קיבוץ גלויות בתל אביב. שם התקלחו טארק ובילאל ולאחר מכן חזרו השלושה לביתו של בהא בג'לג'וליה. סמי נסע לחברו בהוד השרון.

המחלוקת בין הצדדים לעניין קיומן של ראיות לכאורה:

1. הצדדים אינם חלוקים עתה בעניין נוכחותו של המשיב עם המעורבים האחרים במהלך אותו יום. אין חולק כי בעת הרצח עצמו לא נכח עמם המשיב, אלא אסף את טארק ובילאל ממחלף מורשה, לאחר הרצח. המחלוקת מתמקדת בעיקרה בעניין ידיעתו והבנתו של המשיב את המתרחש:
- א. האם נכח עם האחרים נוכחות תמימה, ואף סר למרותו של בהא, שלבקשתו אסף את טארק ובילאל מצומת מורשה, בעודו חסר כל ידיעה והבנה על הרצח שביצעו;
- ב. או שמא היה מצוי בסוד העניינים, וסייע לחבריו לאחר שביצעו את הרצח באספו אותם ממחלף מורשה;
2. התביעה הבהירה כי המשיב לא הכיר את הנרצח ואין ראיות המצביעות על כך ידע מלכתחילה על תכנון הרצח אלא רק על כוונה לפגיעה לא-מוגדרת בבאסל.
3. לטענת התביעה, שהה המשיב במחיצת המעורבים האחרים, במהלך השעות שקדמו לרצח ולאחריהן. לטעמה יש בכך, כדי להצביע על הבנתו את המתרחש, בצירוף נסיבות נוספות ועל-אף שהמשיב לא נכח בזירת הרצח.
4. ההגנה טוענת כי על אף נוכחותו, לא היה המשיב מודע להתרחשות ועבירת הקשר המיוחסת לו משוללת כל בסיס ראיתי.

עיקר הראיות:

1. התביעה הגישה לעיוני קלסר ובו עותקי הראיות העיקריות, ואלהן התייחסה גם ההגנה בטיעוניה.
2. התביעה מבססת טענותיה בעיקר על נוכחותו של המשיב אותו יום עם האחרים ועל אמרתיו של סמי שיש בהן לטעמה כדי להצביע על ידיעתו-מודעותו של המשיב ומעורבותו בנעשה.
3. גרס(או)ת המשיב בהודעותיו:

א. לא מצאתי להרחיב בנוגע להוכחת נוכחותו של המשיב עם האחרים אותו יום בשעות שלפני הרצח ולאחריו שכן הדבר כאמור אינו שנוי עתה במחלוקת. יש לציין עם זאת שבחקירה עצמה היו הדברים שנויים במחלוקת. רק נוכח עדויות שעייבו את התשתית הראייתית לעניין נוכחותו של המשיב עם האחרים בשעות שלאחר הרצח - כמו למשל עדותם של ראשה ואחמד אקרט בדבר נוכחותו בדירתם ברחוב קיבוץ גלויות, יחד עם טארק ובילאל - אישר המשיב את נוכחותו בדירתם. בנוסף, נוכח עימותו של המשיב עם תצלומים שנאספו במהלך החקירה, בנקודות זמן שונות ובמקומות שונים - דוגמת "מעבר אליהו" ורחוב קיבוץ גלויות - בהם נצפה עם האחרים, מצא המשיב להודות לבסוף בנכחותו עמם. המשיב אישר נוכחותו עם המעורבים האחרים תוך שהוא מספק גרסה תמימה אודות קיומן של עסקאות רכב בינו לבין בהא, בעטין שהה עם בהא ועם האחרים;

ב. לכל אורך החקירה הקפיד המשיב לומר כי שעה שכולם דיברו הוא היה למטה, במחסן, ברכב וכו'. בכך הרחיק עצמו מכל נקודת ממשק לתכנון כלשהו או הבנה למתרחש;

ג. את איסופם של טארק ובילאל מצומת מורשה הסביר המשיב בכך שפעל על פי הנחייתו של בהא שהבטיח לו תשלום על כך. בהמשך אמר כי בהא אמר לו שייסע לאמו של בהא, ממנה ייקח סכום כסף שהוא חייב לו ובדרך יאסוף את טארק ובילאל כי רכבם מקולקל (הודעת יום 11.12.19, עמ' 3, ש' 27-28). אין מחלוקת כי שעה שהגיע המשיב עם טארק ובילאל לבית אמו של בהא לא נמצאה זו בביתה;

4. גרסתו המפלילה של סמי:

א. במהלך חקירתו מסר סמי מספר הודעות, סותרות ומשתנות, שהקו העיקרי היציב בהן הוא הרחקת עצמו מהמעשים, ולמצער מידיעה והבנה של המתרחש. על-אף טיבו של הדיון, שברגיל אינו עוסק בהערכת אמינותם של עדים, קבעה התביעה עצמה - ובפה מלא - שאמינותו של סמי מפוקפקת;

ב. אמרתו של סמי מיום 24.11.19, אשר זכתה לכינוי "היפוך הלבבות", היא זו עליה נסמכת התביעה לצורך הוכחת אשמתו של המשיב. באותה שיחה החליט סמי, לדבריו, לחשוף את האמת. מדובר בשיחה שהחלה כשיחה בין סמי, שעה שישב על ספסל מחוץ לחדר החקירה, לבין החוקר חיים מזרחי. שיחה זו, אשר החלה באופן בלתי צפוי, הוקלטה וטרם תומללה. לעיוני הוגש זכ"ד של רב נגד חיים מזרחי מיום 24.11.19 וכן תקליטור ובו הקלטת השיחה בין השניים.

בזכ"ד העלה החוקר את שאמר לו סמי על הרצח. סמי הסביר כי: "ידע שרוצים לדבר עם מישהו, לא ידע שרוצים להרוג אותו". בנוגע למשיב אמר: "שבחור בשם עבדאללה הגיע עם רכב סקודה ואסף את טארק ובילאל". האזנתי להקלטה זו. סמי תיאר את הרצח בו נכח. באשר למשיב, אמר סמי משפט ברוח הנרשם בזכ"ד;

ג. הודעת סמי מיום 24.11.19 לא הוגשה לעיוני אך התביעה וההגנה שתיהן התייחסו למשפט מפתח שנאמר בהודעה זו על ידי סמי. סמי התייחס לשיחה שהתנהלה בין טארק לבילאל, בהיותם יחד עם המשיבים ועם חודיפה על גג בית בקלקיליה. טארק אמר לבילאל: "עכשיו אנחנו הולכים אליו הביתה, חודיפה דופק אצלו בדלת, יפתח לנו את הדלת, נגיד לו שלום וננשק אותו ונרד ונעלה באוטו עם עבדאללה ייקח אותנו לאיפה שטארק אמר לנו לחכות". סמי רצה לדעת מה משמעות הביטוי "לנשק" והמשיב השיב לו "עדיף שלא תדע". בהודעת המשיב, מיום 3.12.19 טען כי סמי שיקר באומרו זאת. נראה כי עתה אין מחלוקת בין הצדדים על עצם קיומה של שיחה זו בין סמי והמשיב, אלא על המשמעות שיש לייחס לאמירה זו במכלול הראיות הקיימות. התביעה מוצאת במשפט זה הוכחה להבנתו של המשיב לעתיד לקרות, היינו לפגיעה באדם, בעוד ההגנה טוענת כי המשיב לא ידע דבר, אלא התבדח באומרו כך;

ד. בנוסף, ציינה התביעה דבר קיומה של שיחה שהתנהלה, על פי גרסתו של סמי, בביתו של בהא ובה נכח המשיב. בשיחה זו אמר בהא לנוכחים שהמשיב ייקח אותם מהיכן שאמר לו. שיחה זו, שהינה עובדה משמעותית מבחינת התביעה לביסוס תכנית הקשר כלל לא צוינה בכתב האישום;

5. נרשמו התקשרויות מהמנוי של המשיב למנויים של טארק ובילאל, לאחר הרצח בשעה 22:14. המשיב טען כי בהא הוא שדיבר מהפלאפון שלו. התביעה מצידה ציינה כי על פי גרסת סמי, טארק ובלאל הודיעו לבהא כי המשימה אליה נשלחו בוצעה בהצלחה.

6. לאחר הרצח התקשר סמי בשיחת ווטסאפ למשיב. הצדדים אינם חלוקים בעניין עובדתי זה.

7. עוד נקלטה בהאזנת סתר שיחת המשיב עם אחיו, ממנה נלמד כי ידע על הרצח זה מכבר - אך לא לפני ביצועו - ולא כפי שטען בחקירה שרק עתה, בעת החקירה, שמע לראשונה על הרצח והוא אינו מכיר כלל את הנרצח. הצדדים לא העניקו לשיחה זו משקל של-ממש.

דין ומסקנות:

1. עתה יש להכריע בשני עניינים: ראשית, האם הראיות מספיקות לכאורה להוכחת היותו של המשיב שותף לקשר בו תוכננה פגיעה באדם; ושנית, האם הראיות מספיקות לכאורה להוכחת ידיעתו של המשיב אודות התרחשות הרצח, ולמודעתו לכך שהוא ממלט שניים מהרוצחים לאחר המעשה.

2. אכן, המצאותו של המשיב יחד עם סמי והחשודים האחרים בביצוע הרצח, לאורך שעות ארוכות ומרחקי נסיעה ארוכים, לפני שעת הרצח ולאחריה, מהווה נגדו נסיבה מחשידה ומסבכת - אולם המשיב לא נכח בזירת

הרצח, ואף שולח והורחק מהחבורה בעת הקריטית.

3. נסכם ונמצא כי המסקנה, בדבר קיומו של קשר לו היה שותף המשיב, מבוססת בעיקרה על הנחות ספקולטיביות, שאינן עולות בהכרח מהראיות:

א. אזכיר: התביעה מייחסת משקל לגרסת "היפוך הלבבות" של סמי, אלא שבבד זה הבהירה התביעה עצמה כי אמינותו של סמי מוטלת בעיניה בספק גם בגרסתו זו;

ב. חשיבות הודעת "היפוך הלבבות" ככל שהיא מתייחסת לחלקו של המשיב, נוגעת בעיקר לבירור כוונתם של טארק וביאלל בדברם על כך "שינסקו מישהו". המשיב בהודעותיו שלל קיומה של שיחה זו וטען כי סמי משקר. ב"כ לא הכחישה שיחה כזו אך טענה כי מרשה צחק באמרו זאת. כך או כך איני מוצא כי במשפט זה לכשלעצמו, אף אם נאמר, די כדי לבסס את שותפותו של המשיב בתכנית הקשר ולהכריע את הכף לחובת המשיב ברמת הוודאות הנדרשת, ולו הלכאורית;

ג. גם אם נניח לרגע שאין זה המקום והשלב שבו יש להתעלם כליל מגרסתו של סמי, או להעבירה במבחן מהימנות, ואפילו תתקבל במלואה - ספק רב אם תוכל להביא להרשעתו של המשיב, שכן אינה מבססת דיה את הטענה בדבר ידיעת המשיב את טיבו של הקשר ועל כוונת הרצח; שהלא אם סמי לא ידע, כיצד יכול היה לדעת שהמשיב יודע?

4. לעניין ידיעתו-מודעותו של המשיב לביצוע רצח ולהיותו מסייע במילוט רוצחים, יש להוסיף על האמור לעיל את אלו:

א. אין לשכוח כי המשיב לא נכח בזירת הרצח, ובהא דאג שכך יהיה;

ב. ואזכיר שוב את טענת התביעה כי המשיב ידע על פגיעה מתוכננת ויחד עם זאת הואשם בעבירה של סיוע לרצח דווקא, משמע היה מודע ספציפית להתרחשותו של רצח. עקרונית, מצב שכזה אפשרי, דוגמת אדם אשר מודע תחילה להתרחשות צפויה מסוימת אך בהמשך נודע לו כי התרחשות זו היתה שונה משצפה והוא ממשיך ונוטל בה חלק. ניתן לקבל אפשרות זו מקום בו מוצגות די ראיות המצביעות כי ההבנה על פגיעה עתידית הפכה לידיעה על התרחשותו של רצח ואז מתן סיוע בהמלטות. אך כאן, כפי שהראיות לקשירת הקשר נמצאו חסרות, כך גם הראיות בעניין ידיעתו של המשיב כי באסל נרצח;

5. אין ספק כי גרסאותיו של המשיב מתפתחות ומתפזרות וסובלות מחוסר עקביות וחוסר סבירות. כאשר מוצגות לו, להפתעתו, ראיות ממשיות בדמות תמונות וצילומים הוא נאלץ לספק גרסה משופרת, או אז עולה נוכחותו עם שאר המעורבים בחלקים נרחבים מהשעות הרלוונטיות. בגרסאות אלו קושר עצמו המשיב לנוכחותו בנקודות משמעותיות בעלילה אך לטענתו בלא כל הבנה או ידיעה לאירועים המתרחשים, היינו לרצח. גרסאותיו המשתנות של המשיב, שלא נרתע משקרים, פועלות כנגד מתן אמון בדבריו, אך אין בכוחן למלא את החסר.

סוף דבר:

אני מוצא אפוא כי התשתית הראייתית מסופקת מאוד, ומשאין בכוחה הלכאורי לשאת לעתיד הרשעה, כך גם אין בכוחה בהווה להצדיק המשך מעצר.

ניתנה היום, כ' אדר תש"פ, 16 מרץ 2020, במעמד הצדדים.